పాఠం నేర్పిన పాఠం

ద్విభాష్యం సూరీడు

ఈ కథ మీకు వ్రాయాలని ఎన్నాళ్ళనుండో అనుకుంటున్నాను. ఇంతవరకు ఆలస్య మవడానికి రెండే రెండు కారణా లున్నాయి ఒకటి, ఇది మా అక్కయ్య కథ అవడంవల్ల, ఆమె అనుమతి తీసుకోకుండా మీకీ కథ వ్రాయదల్చుకోలేదు. తన అనుమతి నివ్వమంటూ అప్పుడే చాల రోజుల క్రితం అక్కయ్య కొక ఉత్తరం వ్రాశాను. అక్కయ్య నుండి అనుకూలమైన జాబు వస్తుందని నాకు ధైర్యముంది. కాని, మొన్నటివరకు అది రాకపోయేసరికి, ఈ కథ వ్రాయడం అనవసర మనుకున్నాను అదృష్టవశాత్తూ నిన్ననే నే ఎదురుచూచిన జాబు వచ్చింది ఇంక రెండో కారణం చెప్తాను—నే చెప్పబోయే కథ కార్తీక పౌర్ణమి సుదినంతో ప్రారంభమవుతుంది అందుకని అదే రోజున ఈ కథ వ్రాయాలని నా కోరిక! అక్కయ్య నుండి నే నాశించిన అనుమతి నిన్ననే రావడం, ఈరోజున కార్తీక పౌర్ణమి అవడం, మీకీ కథ వ్రాయమంటూ, నన్ను ప్రోత్సహించాయి

ఈ కథ చెప్పేముందు, ఇందులో వ్యక్తులను కొంచెం మీకు పరిచయం చెయ్యడం అవసర మనుకుంటాను. ఇది ఐదేళ్ళ క్రిందట జరిగిన కథ. అప్పటికి మా అక్కయ్య వయస్సు ఇరవై యేళ్ళు, బి. ఏ. ఫైనలియర్లో ఉండేది. నేను దానికంటె

మూడేళ్ళ చిన్న. ఇంటర్మీడియెట్ రెండో సంవత్సరంలో ఉండేదాన్ని

"సుందరమూర్తి" గారు మా కాలేజీలో (లెక్కల) లెక్చరర్‌గా ఉండేవారు మా యింటి ప్రక్క నున్న బంగళాలోనే ఆయన ఉంటూండడంవల్ల, మా నాన్నగారిపై ఆయనకుండే గౌరవభావం వల్ల, మరెవ్వరికీ కాకపోయినా, అక్కయ్యకు మాత్రం ఆయన ప్రైవేటు ట్యూషన్ చెప్పేవారు ముప్పైఏళ్ళ ఆయన విగ్రహం, ఆయన పేరుకు తగ్గట్టుగానే ఉండేది. ఆయన్ని ఎక్కడ చూచినా, సాధారణంగా సూటులోనే కనుపించేవారు ఎర్రని ఎరుపు, తెల్లని తెలుపు—ఈ రెండు రంగుల కలయికతో, ఎప్పుడూ మెరుస్తూ కనిపించే స్కూటర్‌మీద, ఠీవిగా ఆయన కాలేజి ఆవరణలో ప్రవేశిస్తే, ఆడపిల్లలందరి దృష్టి అటువైపే మళ్ళేది అన్ని విషయాల్లోనూ ఆయన ఆధునిక యుగానికి చెందిన మనిషిలాగే కనుపించినా, ఒక్కొక్కప్పుడు ఆయన ప్రవర్తనలో ఏదో ప్రత్యేకత ఉట్టిపడేది ఆయనకు ఎక్కువ స్నేహితులు లేరు ఎప్పుడు చూసినా, ఎక్కడ చూసినా, ఒంటరిగానే, ఆ ఎర్ర స్కూటర్‌తో కనుపించేవారు !

ఆయన భార్య 'సుశీల' గారు కూడా చాలా ఆకర్షణీయంగా కనుపించేవారు ఆమె ప్రవర్తనలోను, రూపులోను, నవనాగరికత ఉట్టిపడేది మా వూరు మహిళామండలికి ఆమె కార్యదర్శిగా ఉండేది సంగీతం వచ్చు రేడియో ప్రోగ్రాములు కూడా ఇచ్చేది సుందరమూర్తిగారికి ఆమె ఏ విషయంలోనూ తీసికోపోదు అనిపించేది మేము ఆవిణ్ణి 'సుశీలమ్మ' గారని పిలిచేవాళ్ళం

అయితే, వాళ్ళ ఇంటికి వెడితే తప్ప, మరెక్కడా ఆ ఇద్దర్నీ కలిసి చూడ్డం కష్టమయ్యేది ఆమెను చూడాలంటే, చాలా సులభం—సాధారణంగా రేడియో స్టేషన్ దగ్గర కనుపించేది మహిళాసభలు ఏవైనా ఉంటే, ఆమె అక్కడ తప్పకుండా హాజరయ్యేది ఎప్పుడు చూసినా, బిజీగా మాత్రం అగుపించేది

మరి ఆయన సంగతి—

నేనూ, అక్కయ్యా ఏదో సందేహ నివృత్తి కోసం ఓసారి ఆయన రూమ్‌కి వెళ్ళాం (కాలేజీలో!) మేడమీదనున్న ఆయన గది, రెండు లేబరేటరీల అవతల, ఓ చివ్వరగా ఉండేది తలుపు సగం తెరిచిఉంది లోపలకు తొంగిచూశాము 'కీబొమ్మ' నొకదాన్ని టేబుల్‌మీద ఆడిస్తూ ఏదో ఆలోచనలో నిమగ్నులయారు మేష్టారు ప్రక్కనేవున్న 'రికార్డ్ ప్లేయర్' సన్నగా పాడుతోంది గుమ్మం దగ్గర మేం నిలబడి ఓ పది నిముషాలపైన అయ్యింది మూడు రికార్డులు మారాయి ఆయన మాత్రం ఆలోచనా ప్రపంచంలోనే ఉండిపోయారు తలుపు చప్పుడు చేశాం లాభం లేకపోయింది రికార్డ్ ప్లేయర్‌లో ఐదవ ప్లేటుపాడడం మొదలెట్టింది చేసేదిలేక 'మేష్టారూ!' అని కొంచెం గట్టిగా పిలిచాను ఉలిక్కిపడి మావేపు చూశారు మేష్టారు "ప్లీజ్ కమిన్" అని ఆయన ఆహ్వానించడానికి మరో అర నిముషం పట్టింది!!

మరోసారి— ప్రిన్సిపాల్‌గారి బొటానికల్ గార్డెన్స్ చూద్దామని నేనూ, అక్కయ్యా, మరో ముగ్గురమ్మాయిలూ కలిసి వెళ్ళాము దూరంగా ఎర్ర స్కూటర్ కనుపించేసరికి కొంటెతనంగా ఆయన్ని ఏడిపిద్దామని అయిదుగురం అటువైపే మళ్ళాం ఆయనకు ఓ ఇరవై గజాల దూరంలో ఆగాము ఓ చిన్న 'లోటస్ పాండ్' ప్రక్క సిమెంటు రాతిమీద కూర్చున్న మేష్టారు ఏ లోకాల్లో సంచరిస్తున్నారో ఆయనకే తెలియాలి! ఆయన దృష్టి మరల్చాలని, మాలో మేమే గట్టిగా మాట్లాడుకున్నాం అల్లరిచేశాం కిలకిలా నవ్వాము ఆయనలో కించిత్తు కూడా చలనం కనుపించలేదు మమ్మల్ని మేమే చిన్నబుచ్చుకున్నట్లయింది ఏలా దారిన మేం వెళ్ళిపోయాం!

పాత్ర పరిచయంతోటే కాలం వృథా చేస్తున్నందుకు క్షమించాలి! ఈ రెండు సంఘటనలు నేను ఒక కారణంతో చెప్పవలసి వచ్చింది—ఆ వయసులో, ఆ విగ్రహంలో, ఆ అంతస్థులో ఉన్న మరే వ్యక్తి అయినా, ఆయనలా ప్రవర్తించేవాడు కాదని, సుందరమూర్తిగార్ని ఎప్పుడు చూచినా అనుపించేది ఆయనలోని ఆ ప్రత్యేకతయే ఈ కథకు మూల కారణమనుకుంటాను

ఇంక అక్కయ్యను కథలోనే కలుసుకుందురు గాని నా పేరు చెప్పడం మరచాను—'సరస్వతి'

* * *

ఆనాడు కార్తీక పౌర్ణమి మధ్యాహ్నమనగా మా స్నేహితురాలింటికి వెళ్ళిన నేను, ఎంత ప్రయత్నించినా, రాత్రి ఎనిమిదయితేగాని ఇల్లు చేరుకోలేకపోయాను అమ్మ ఎక్కడ తిడుతుందోనని భయపడుతూనే ఇంట్లో అడుగు పెట్టాను. అమ్మకు తెలియకుండానే స్నానం ముగించుకొని, పట్టు చీరతో పెరట్లోకి వెళ్ళాను తులసికోటను ఇంకా అలంకరిస్తూనే ఉంది అమ్మ దీపకాంతిలో అపర మహాలక్ష్మిలా కనుపించింది తులసికోట నిండా వేయి దీపాలు వెలుగుతున్నాయి అన్ని దీపాలమధ్య రమ్యంగా ప్రకాశిస్తోంది కాయలతో బరువుగానున్న ఉసిరికొమ్మ!

మెల్లిగా అమ్మ పక్కకుచేరి, దీపాలు సర్దటం మొదలెట్టాను అమ్మ మంచిది! తిట్టలేదు అక్కయ్యచేత అప్పటికే పూజ చేయించేసిందట ! నా చేత కూడా చేయించింది ప్రసాదం పళ్ళెం ఇస్తూ మాత్రం అంది—"ఇవాళ కూడా ఇంత లేటుగా రావాలంటే! నీ చదువూ నువ్వేగాని, ఆడదాని లక్షణా లేమాత్రం కనుపించవు నీలోను! సరోజ చూడు, పెందరాళేవచ్చి నా కెంత సహాయం చేసిందో!"

ప్రసాదం పళ్ళెం పుచ్చుకొని, అమ్మపెట్టిన చివాట్లు మింగేసి, అక్కయ్యకోసం మేడమీదకు వెళ్తున్నాను. మేడమెట్లు ఎక్కుతూ ఒక్కక్షణం అలాగే నిలబడిపోయాను మేడమీదగదిలో, కిటికీ ప్రక్కన నిలబడింది అక్కయ్య! కచ్చాపోసి కట్టిన పట్టుచీర వెన్నెలలో ధగధగా మెరుస్తోంది అంతకంటె మృదువుగా మెరుస్తోంది అక్కయ్య విగ్రహం ఆ చీరలో! ఆమె అందం నాకే అసూయ కలిగించింది 'అందుకే లాగుంది, అక్కయ్య అసలైన ఆడదని అమ్మ దాన్ని ఎన్నోసార్లు మెచ్చుకుంటుంది' అనుకున్నాను మనసులో రెప్పవాల్చకుండా కిటికీ బయటకు చూస్తోంది అక్కయ్య! ఎప్పుడూ కాకుండా ప్రసాదం పళ్ళెం టేబుల్ మీద ఉంచి, ఆమె ప్రక్కకు చేరాను ఏం చూస్తోందో తెలుసుకుందామని!

ప్రక్కనున్న బంగళా పున్నమి చంద్రుని వెండి వర్షంలో తడుస్తూ ప్రశాంతంగా కనుపిస్తోంది ఆ భవనం చుట్టూ ఉన్న పొట్టి కొబ్బరి చెట్లు దాని కెంతో అందాన్ని చేకూరుస్తున్నాయి. కొబ్బరి ఆకులు పిల్లవాయువులకు మెల్లిగా కదులుతుంటే, చంద్రకాంతి వాటిపై దోబూచులాడుతోంది భవనం ముందున్న పూలతోట ఆ వెన్నెలలో మరింత రమ్యంగా ప్రకాశిస్తోంది ఆ అందాన్నంతనీ చూసేలాగుంది అక్కయ్య, అంత దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తోంది' అనుకున్నాను. మరుక్షణంలోనే నన్ను నేను సవరించుకోవలసి వచ్చింది—ఆ పూలతోటమధ్య మడత కుర్చీలో కూర్చుని అదే ధ్యాసగా ఆకసంవంక చూస్తున్న సుందరమూర్తిగారు నా కళ్ళ బడేసరికి! ఒక్కసారిగా ఆశ్చర్యం ముంచుకొచ్చింది. అక్కయ్యమీద అసహ్యం కూడా కలిగింది అక్కయ్య అక్కడ ఎందుకు నిలబడిందో అర్థం చేసుకుని, టేబుల్ దగ్గరకు వచ్చేశాను ఏం జరుగుతుందో చూద్దామని అయిదు నిముషాలు అలాగే నిలబడ్డాను ఏమీ జరగలేదు! అక్కయ్య అటువైపు చూస్తూనే ఉంది! మడత కుర్చీలో కూర్చుని ఉన్న మేష్టారు ఆకసంవంక అలాగే చూస్తూ ఉన్నారు!!

ఆవెన్నెల రాత్రిలో, ఆ ప్రశాంతతలో ఆ రెండు మనసులు ఏయే లోకాల్లో సంచరిస్తున్నాయో తెలుసుకోలేక తికమక పడ్డాను

అలాంటి ఇరకాటకంలో పడడం అది మొదటిసారికాదు నాకు. రాను, రాను ఆయనమీద అక్కయ్య ఎక్కువశ్రద్ధ తీసుకుంటున్నట్లు తోచింది. ఇంక ఉపేక్ష చేయడం మంచిదికాదనుకొన్నాను. 'పాపం, అక్కయ్యమాత్రం ఏం చేస్తుంది, ఆమె వయస్సు అలాంటిది!' అనిపించింది మరుక్షణంలో! ఎలాగైనాసరే, అక్కయ్యకు చిన్న 'వార్నింగ్' లాంటిది ఇవ్వడం మంచిదనుకొన్నాను మెల్లిగా వెనకనుండి వెళ్ళి, ఆమె రెండు కళ్ళూ మూశాను ఆమె కన్నీటితో నా రెండు చేతులు తడిసిపోయేసరికి ఆశ్చర్యపడవలసి వచ్చింది

"ఏమిటే సరోజా ? ఏమిటిదంతా ? పండుగ పూటా కళ్ళమ్మట నీళ్ళెందుకు?" అన్నాను అక్కయ్యను కుర్చీలో కూర్చోపెడుతూ!

కొంచెం తడబడింది అక్కయ్య! కన్నీటిని తుడిచేసుకుని 'ఏమీ లే'దంటూ సమాధానమిచ్చి నన్ను మభ్యపెట్టడానికి "అప్పుడే నీ పూజ అయిపోయిందా?" అంటూ ప్రశ్నించింది

"నా పూజ అయ్యి అప్పుడే పది నిముషాలవుతోంది అమ్మ ప్రసాదం పంపించింది" అంటూ ఆ పళ్ళెం అక్కయ్య చేతులో ఉంచాను డ్రాయరులోంచి, చాకుతీసి జామిపళ్ళు కోస్తోంది అక్కయ్య కమలా ఫలం వలుస్తూ ప్రక్కనే కూర్చున్నాను నేను ఓ రెండు నిముషాలు నిశ్శబ్దం! అక్కయ్యే ఆ విషయం ఎత్తుతుందని చూశాను ఆ సంగతి

పాఠం నేర్పిన పాఠం

నా కేమీ తెలియదనుకుంటుందేమో— ఏమీ మాట్లాడ లేదు అక్కయ్య!

నేనే అడిగాను— "నీతో ఉన్న చనువుకొద్దీ అడుగుతున్నాను సరోజా! మరోలా అనుకోకు! ఎందుకే ఆయనంటే అంత శ్రద్ధ తీసుకుంటావు? ఆయన కనీసం బ్రహ్మచారి కూడా కాదే! పోయి, పోయి ఆయనమీదకే నీ మనసెందుకు పోవాలి? ఈ విషయం అమ్మకు తెలిస్తే ఏమవుతుందో ఆలోచించావా?"

"పొరపాటు పడుతున్నావ్ సరసీ!" అంది అక్కయ్య సావకాశంగా— "చిన్నదానివి! మనుష్యుల్ని అర్థం చేసుకునే శక్తి ఇంకా నీకో లేదు"

తన పెద్దరికాన్ని వెళ్ళబుచ్చుతూ, అక్కయ్య నన్ను చిన్న బుచ్చడం నాకు నచ్చలేదు కొంచెం. కోపం కూడా వచ్చింది అడగదలుచుకున్నదేదో అడిగేశాను విక్షేపంలాంటి భార్యాభర్తలు వాళ్ళను చూసి వూరంతా మురిసిపోతోందని నీవు సహించ లేకుండ ఉన్నావేమో! పోయి పోయి ఆయన గురించే కనాలా నీ కలలన్నీ!"

తొందరపాటు లేకుండా నన్ను బుజ్జగిస్తూ చెప్పింది అక్కయ్య— "అందుకే నీవు చిన్న పిల్లవన్నాను. వాళ్ళది విక్షేపంలాంటి సంసారమని అందరూ భ్రమపడతారు అదే పొరపాటు ఈ విషయాన్ని ఇంకో వైపునుండి చూడు నీ కర్థమవుతుంది! ఆయనకు తగిన భార్యలా కనుపిస్తుందా ఆ సుశీలమ్మగారు? ఎప్పుడూ నిర్వికారంగా ఉంటుంది ఇంట్లో వంట గొడవగాని మరే గొడవగాని సమంగా చూసుకోదు ఇంటికి ఎప్పుడో వస్తుంది ఎప్పుడో పోతుంది అనూయకులు ఆ మేస్టారి సంగతి అసలేమీ పట్టించుకోదు అంత విలువైన మనిషికి సేవ చేసుకోలేని ఆమెదీ వో జీవితమేనంటావా? నువ్వు కూడా ఆలోచించి చూడు. ఏదో ఒక సాంసారికమైన చింత ఆయన్ను వేధిస్తూ ఉండాలి! లేకపోతే ఎందుకాయన అలా ఆలోచనా ప్రపంచాల్లో విహరిస్తుంటారు? తీరని అనుభూతి దేనికోసమో ఆయన కలలు కంటూ ఉండి ఉండాలి!"

ఆయనకు ఎంతో విలువ ఇచ్చేది అక్కయ్య! అందుకే ఆమె కా ఆలోచనలన్నీ! నాలాంటి చాలామంది అమ్మాయిలు ఆయన్నుచూసి లన వ్యాంగుకునేవాళ్ళం, ఎప్పుడూ 'అబ్సెంట్ మైండెడ్ ప్రొఫెసర్'లా కనుపిస్తారని! అక్కయ్యమాత్రం ఆయన్ను అర్థం చేసుకోడానికి కొంచెం శ్రమ పడింది. ఆయన అలా వంటరిగా ఆలోచిస్తూ కూర్చోడం తను చూడలేనంది. సుశీలమ్మగారికి ఎలాగోలాగ బుద్ధి చెప్పాలని నిశ్చయించుకున్నానంది

అప్పటికిగాని అక్కయ్యమీద కోపం చల్లార లేదు నాకు. అక్కయ్యతో ఆ విషయంలో ఏకీభవించకుండా ఉండలేకపోయాను. అంతటితో ఆ సంగతి చాలిద్దా మనుకున్నాను.

అక్కయ్య జాలిగా చెప్పింది— "ఆయన ఎంతో మంచివారు! అపారమైన తెలివి! అలాంటాయన అనుభవించవలసిన సుఖమా ఇదంతా? వారానికి అధమం రెండు రోజులైనా ఏ హొటల్లోనో భోంచేస్తారు"

అక్కయ్య ధోరణి నాకు అయోమయంగా కనుపించింది. "అయితే మనమేం చేస్తాను సరోజా! ఆయన ఖర్మంకొద్దీ అలాంటావిడ దొరికిందేమో!" అన్నాను

"ఖర్మం అని చూస్తూ ఎలా ఊరుకోగలమే? ఆవిడకు కొంచెం బుద్ధి చెప్పి, సంసారంమీదకు దృష్టి మరల్చుకునేలా చూడడం మన కర్తవ్యం కాదంటావా చెప్పు?"—అక్కయ్య నిశ్చయం నా కదోలా అనుపించింది

"పెళ్ళికానిపిల్లవు నీ కెందుకే వాళ్ళ గొడవలన్నీ? నువ్వు తెగించి ఆవిడకు ఈ విషయాన్ని చెప్తే, కథను ఆవిడ మరోలా తిప్పేస్తుందనుకో! అప్పుడు నీ పరిస్థితి ఎంత అసహ్యంగా ఉంటుంది?" కొంచెంగా మందలించాను అక్కయ్య నాకంటె పెద్దదని మరచిపోతూ!

నేననుకున్నంత అమాయకురాలుకాదు అక్కయ్య! సుశీలమ్మగారిని దారిలో పెట్టడనికి తానొక కార్యక్రమం తయారు చేసుకుంది అదంతా నాకు వివరంగా చెప్పింది "సరే! బాగుంది!" అని అన్నానేకాని, అక్కయ్య అనవసరంగా ఇదంతా నెత్తిన వేసుకుంటోందేమోనని భయపడ్డాను.

రామారావు : ఏరా గోపీ! మన కాలేజీలో ప్రతిమీటింగుకు ఉపన్యాసకులుగా 'ఫిలాసఫీ ప్రొఫెసర్'నే ఆహ్వానిస్తుంటారు!

గోపాలరావు : మైకు అరేంజి చేయాల్సిన అవసరం ఉండదురా!

పులిపాటి (తిరుపతి)

మీ దగ్గర దాచడం ఎందుకు? ఇంకో విషయం కూడా చెప్తాను అక్కయ్యమీద నా అనుమానం నా కుండనే ఉంది— 'దీనికంతకూ అక్కయ్య వయసే కారణం' అని!

అక్కయ్య వేసిన ప్లాను ఇది— తను రోజూ మేస్టారింటికి ట్యూషన్‌కి వెళ్ళేది ఆ అవకాశాన్ని వినియోగించుకొని, సుశీలమ్మగారు చూస్తూ ఉండగా తను మేస్టారితో చాలా చనువుగా ప్రవర్తించాలి! ఆయన ఎదురుగుండానే ఆమెను చిన్నబుచ్చుతూ ఉండాలి! పైగా, సుశీలమ్మగారి సమక్షంలో ఆయన తనను రెండు మూడుసార్లు మెచ్చుకునేలా చూచుకోవాలి! లలాంటి కొన్ని సంఘటనల ద్వారా తనమీద సుశీలమ్మగారికి అసూయ కలగాలి! ఆవిడ క్రమంగా మేస్టారియందు ఆసక్తి చూపించాలి!

ఆనాడు అక్కయ్య చెప్పిన మాటలు ఇంకా నా చెవుల్లో వినిపిస్తూనే ఉన్నాయి— "ఏదో విధంగా ఇతరులకు మంచి చెయ్యడం మన కర్తవ్యం. అవకాశాలను వినియోగించుకొని, ఏదో ఒకటి సాధిస్తూ ఉండాలి! లేకపోతే జీవితం చప్పగా కనుపిస్తుంది కాదుటే!" అందుకే ఆమెను నేను తప్పుగా అర్థం చేసుకోలేదు. ఈనాటికి కూడా అక్కయ్యమీద నా కింత అభిమానం ఉండడానికి, ఆమెలో ఉన్న ఇలాంటి ఆదర్శాలే కారణం!

* * *

ఆ మరునాడే తన కార్యక్రమం ప్రారంభించింది. అక్కయ్య! ఆరోజు తను ట్యూషన్‌కి వెళ్ళేసరికి మేస్టారు స్నానానికి వెళ్ళారుట సుశీలమ్మగారు బిజీగా ఏదో రాసుకుంటూ హాలులో కూర్చున్నారు అక్కయ్యనుచూసి ఎంతో సంబర పడుతూ, "సమయానికి వచ్చావు కొంచెం ఇది ఫెయిర్ కాపీచేసి పెడుదు సరోజా! మధ్యాహ్నం రేడియో ప్రోగ్రాముకు ఒక్కటి కూడా ఇంకా తయారు చేసుకోలేదు" అంటూ కొన్ని కాగితాలు అక్కయ్య చేతిలో ఉంచారు అక్కయ్యకు వళ్ళు మండింది కాని, పాపం చేసేదిలేక రాయడం మొదలెట్టింది సుశీలమ్మగారు కుర్చీలోంచి లేస్తూ "అవతల ఇంకా వంట మొదలెట్టలేదు. ఈవంటావిడ ఒకత్తి నాకు తగినట్టుగానే దొరికింది. వారంలో రెండు రోజులు ఏదో కారణం చెప్పి ఎగేస్తుంది ఇంకో గంటన్నరకల్లా ఆయన కాలేజీకి వెళ్ళిపోవాలంటారు స్టౌ వెలిగించి వస్తాను అవి మాత్రం కొంచెం పూర్తి చేసి పెట్టు! అంటూ వెళ్ళబోయారు.

"పాపం, ఆయనంటే ఎంత శ్రద్ధ ?" వ్యంగ్యంగా అందిట అక్కయ్య! సుశీలమ్మగారిని చిన్న షాక్ తినిపించాయిట ఆ మాటలు ఒక్క క్షణం అక్కడే నిలబడి, ఏదో చెబుదామనుకొని, చెప్పకుండానే వెళ్ళిపోయారుట!!

* * *

మరోనాడు సాయంత్రం అయిదు గంటలకి ట్యూషన్‌కోసం మేస్టారింటికి వెళ్ళింది అక్కయ్య! కొంచెంగా చినుకులు పడుతున్నాయి మేస్టారింకా రాలేదు. సుశీలమ్మగారు యథాప్రకారం ఏదో రాసుకుంటూ కూర్చున్నారు. మరికొంచెం సేపటికి వర్షం ఎక్కువయింది వర్షంలో తడిసి ముద్దయి వచ్చారు మేస్టారు సుశీలమ్మగారు ఇంకా లేద్దామని అనుకుంటూండగానే అక్కయ్య గబగబా గొడుగు తీసికెళ్ళి ఆయన్ను లోపలికి తీసుకువచ్చింది ఆయన లోపలకు వచ్చాక, తువ్వాలు కోసం బీరువా తెరుద్దామని తాళాలకోసం డ్రాయరు వెదుకుతోంది సుశీలమ్మగారు. దగ్గరలో ఉన్న మరో తువ్వాలుతీసి, ఈ లోపున అక్కయ్యే ఆయనకు తువ్వాలు అందించింది "అయ్యయ్యో! ఎంతలా తడిసిపోయారో! ఇప్పుడు వర్షంలేనేలేదు ఆ వచ్చిన కాస్త వానా మిమ్మల్ని తడపడం కోసమే వచ్చినట్లుంది ఈ లుంగీ పంచ తీసుకొని, బట్టలు ముందు మార్చేసుకోండి! ఆతురత వెలిబుచ్చుతూ లుంగీ పంచ కూడా అందించింది! అప్పటికింకా సుశీలమ్మగారు బీరువా తెరవడం అవనేలేదు. "థ్యాంక్యూ వెరిమచ్" అంటూ అక్కయ్య ఇచ్చిన లుంగీ తీసుకుని, మేడమీదకు వెళ్ళిపోయారు మేస్టారు పంచా చొక్కా తీసుకుని మేడమీదకు వెళ్ళేసరికి సుశీలమ్మగారికి మరో రెండు నిమ్ము

శిలుపట్టింది మేడ మెట్లెక్కుతున్న సుశీలమ్మ గారి ముఖం వాడిపోయి ఉందిట ఈ సంఘటనను వర్ణిస్తూ అక్కయ్య ఒకటే సంబరపడింది—

"ఆ సమయానికి నేనే కనుక అక్కడ లేపోతే ఆవిడ కనీసం కుర్చీలోనుంచి కూడా లేచి ఉండేది కాదు ఇలాంటివే మరో రెండు మూడు సంఘటనలు జరిగితే ఆవిడలో ఉన్న బద్ధకం కాస్తా పూర్తిగా వదిలిపోతుంది" అంది

అక్కయ్య సాహసంచూసి నాకుమాత్రం ఒకే భయంగా ఉండేది అక్కయ్యకు చెప్పిచూశాను—

"ఎందుకు వచ్చిన గొడవ చెప్పు సరోజా! భార్యాభర్తల మధ్య ఎన్నో ఉండొచ్చు నీ విలా జోక్యం కలిగించుకోడంవల్ల ఆమె మంచిదార్లో పడుతోందో, నీమీద కక్ష గడుతోందో ఏం తెలుస్తుంది?" అని

"అంత పిరికితనం ఏమిటే నీకు? ఆవిడ దార్లో పడుతోందని తెలుస్తూనే ఉందిగ! ఇంకొక్క వారం రోజుల్లో చూడు ఎంతలా మారిపోతుందో!" ధైర్యంగా సమాధా మిచ్చింది అక్కయ్య!

మరోనాడు సాయంత్రం పుస్తకం చదువుకుంటూ మేడమీద గదిలో కూర్చున్నాను అక్కయ్య గదిలోకి వస్తూనే చాలా హుషారుగా కనుపించింది.

"ఏమిటే ఆ జోరు?" అన్నాను

"మరో దిగ్విజయమైన ప్రయత్నం" అంది నవ్వుతూ!

"ఏం? ఏమయిందేమిటి?" నా ప్రశ్న

"కాలేజీనుండి ఒంటరిగా నడుస్తూ వస్తున్నాను వెనకాల స్కూటర్ వస్తున్న శబ్దమయేసరికి వెనుదిరిగి చూశాను మేష్టారే! వెంటనే ఓ ఐడియా తట్టింది మేష్టార్ని ఆగమంటూ చెయ్యి చాచాను స్కూటర్ ఆగింది 'అర్జంటుగా ఇల్లు చేర కోవాలి! ఎక్కడా ఓ టాక్సీ కూడా కనుపించడంలేదు కొంచెం లిఫ్టు ఇస్తారా?' అంటూ ఆతురత వ్యక్తపరచాను ఓ రెండు నిముషం ఆలోచించి, చిన్నగా నవ్వుతూ వెనకాల కూర్చోమన్నారు మేష్టారు మనింటి దగ్గర దిగడం బాగుండదంటూ వాళ్ళింటిముందే స్కూటర్ని ఆపమన్నాను. సమయానికి సుశీలమ్మగారు వీధివైపే ఉంది మేమిద్దరం స్కూటర్ దిగడం చూచింది కూడాను దీనితోనైనా ఆవిడ కొంచెం జాగ్రత్తగా మసలుకుందుకు ప్రయత్నించాలి! చూస్తోండు మరో కొద్ది రోజుల్లో ఆ స్కూటర్మీద వాళ్ళిద్దర్నీ కలిసి చూడొచ్చు!"

తను చేసిన పని ఏదో ఘనకార్యంగా అక్కయ్య చెప్పినా, నా కెందుకో భయం వేసింది అక్కయ్యకి అంత సాహసం పనికిరాదేమో అనుకున్నాను మరోవైపు అక్కయ్యమీద అనుమానం కూడా కలుగుతో ఉండేది— 'ఆయన్ని నిజంగా ప్రేమిస్తోందేమో' అనుకునేదాన్ని 'అక్కయ్య వయసలాంటిది! అదే ఇంత పని చేస్తోంది!' అనిపించేది ఒక్కొక్కసారి ఈ కథ చదువుతూంటే అక్కయ్యమీద మీకు కూడా నో విధమైన అభిప్రాయం ఏర్పడే ఉంటుంది. అలాటి అభిప్రాయం ఏర్పరిచుకునేముందు ఈ క్రింది విషయాన్ని మాత్రం చదవవలసి ఉంటుంది.

అక్కయ్యా నేనూ ఒకే గదిలో పడుకునే వాళ్ళం మా ఇద్దరి పుస్తకాలూ ఎప్పుడూ కలిసిపోయావే ఉండేవి ఓనాడు అక్కయ్య, గదిలో లేని సమయంలో నే నంతకుముందు ఎప్పుడూ చూడని ఎక్సర్సయిజు పుస్తకం ఒకటి నా కళ్ళబడింది వింతగా దానిలో పేజీలు తిప్పాను అది పూర్తిగా చదవడానికి ఓ పది నిముషాలు కూడా పట్టలేదు కాని, చదువుతున్న పది నిముషాలూ నన్ను నేనే మరచిపోయాను చదవడం పూర్తయాక నాకు తెలియకుండానే నా కళ్ళమ్మట నీళ్ళు రాలాయి! ఆ పుస్తకం అక్కయ్య రాసుకుంది. తాను పూనుకొన్న కార్యం చాలా కష్టసాధ్యమనీ, ఆకార్య నిర్వహణలో తనేమైనా తప్పటడుగులు వేయవచ్చుననీ తనకు తానే హెచ్చరించుకుంది మొదటి రెండు పేజీల్లోనూ, ఆలోచనా నిమగ్నులైన సుందరమూర్తిగార్ని ఎక్కడెక్కడ ఎలా చూసిందో వ్రాసుకుంది. తరువాత, ఆయన ఒలా ఉండడం తన మనసులో ఎంత జాలి కలిగించిందో రాసుకుంది ఇంకో పేజీలో తను ఆయన విషయంలో జోక్యం కలిగించుకుందామని నిర్ణయించుకునేముందు తన మనసులో కల్గిన ఆవేదన వర్ణించుకుంది మరో పేజీలో తన కర్తవ్య మేమిటో, దాన్ని ఎలా నిర్వహించాలో రాసుకుంటూ, తను తప్పు దార్లో పడకుండా ఉండడానికి తనను తనే హెచ్చరించుకుంది ఆ పుస్తకం విషయం మీకు పూర్తిగా చెప్పలేను మీరే నా దగ్గరఉంటే ఆ పుస్తకాన్ని మీ చేతుల్లోనే ఉంచుదును

అక్కయ్య తనలో క్షమించుకున్న ప్రశాంతికి నా మనసులో ఆ రోజున ఎన్నో రూపాలు కల్పించుకున్నాను

ఆ పుస్తకం పూర్తిగా చదివాక తెలుసుకో గలిగాను అక్కయ్య వేసిన ప్లాను ఎంత విలువైనదని సుశీలమ్మగారు తన కార్యక్రమాలతో ఎంత నిర్విరామంగా మసిలినా, ఆవిడ కూడా ఒక ఆడదే భర్త యందు ఎంత అలక్ష్యంగాఉన్నా మరో స్త్రీ యందు ఆయన ఆసక్తి చూపడాన్ని ఆవిడ కూడా సహించలేదు! ఒలాంటి 'అసహనం' ఆవిడలో కలిగినప్పుడు భర్త చెలిమిని కాపాడుకోడానికి ఆమె ఏదైనా త్యాగం చెయ్యడానికి సిద్ధపడుతుంది దానివల్ల ఆయన ఒంటరిగా గడిపేందుకు అవకాశం ఉండదు. అంతే! అక్కయ్య అనుకున్న కథకం అమలు జరుగుతుంది!

* * *

రెండు మూడు రోజులు గడిచాయి. అవకాశం దొరికినప్పుడల్లా సుశీలమ్మగారిలో ఆ 'అసహనం' కలిగించడానికి అక్కయ్య ప్రయత్నిస్తూనే ఉంది

ఒకనాడు సాయంత్రం నే నింటికి వచ్చేసరికి ఆరు గంటలయింది అక్కయ్య అప్పుడే ట్యూషన్కి వెళ్ళిందని అమ్మ చెప్పింది. 'ఇప్పుడు ట్యూషనేమిటి ఏదీ కానివేళ ?' అనుకున్నాను. తిరిగి అక్కయ్య వచ్చేసరికి ఏడున్నరయింది అక్కయ్య ముఖం చూస్తూనే అనుకున్నాను ఏదో విశేషం ఉందని

పరీక్ష పాసయినంత సంతోషంతో చెప్పింది అక్కయ్య—

"ఇవాళ సాయంత్రం అరున్నరకల్లా ఆవిడ

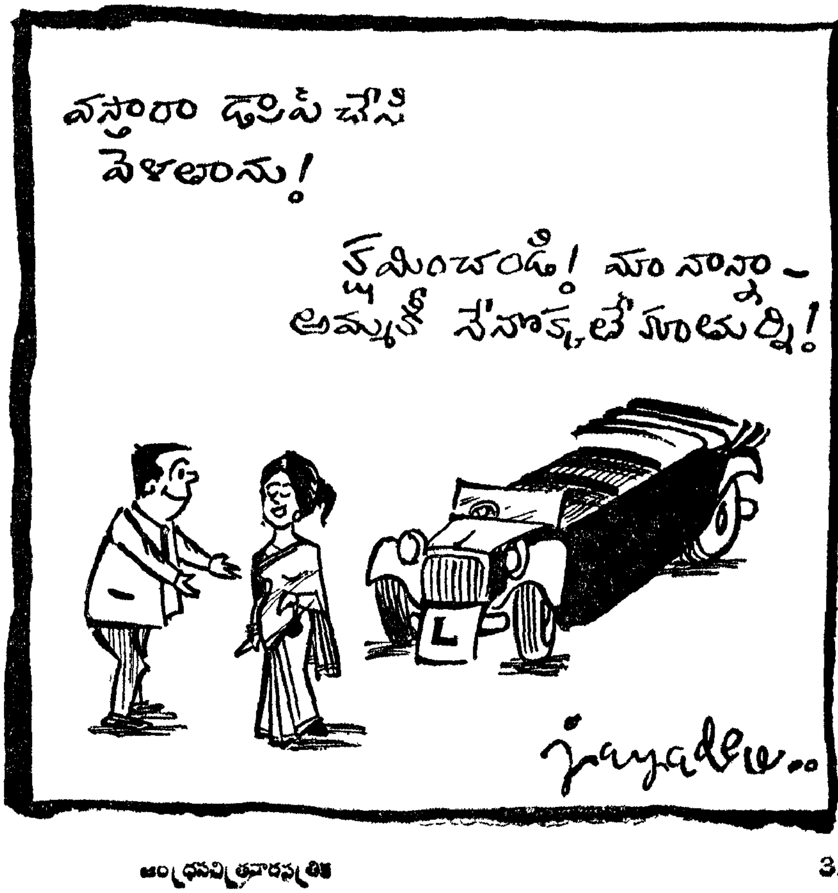

ఓ ముఖ్యమైన సభకు హాజరవబోతోందని విన్నానే తెలుసుకున్నాను సరసీ! ఇంచుమించు అదే సమయానికి, ఓ పది 'రైడర్స్' తీసుకుని మేష్టారింటికివెళ్ళి ఆయనముందు పడేశాను మొదటి లెక్క ఆయన పూర్తి చేసేసరికే ఆరున్నర అయిపోయింది. ఇంట్లో వంటావిడ కూడా లేదు ఓ నాలుగు రోజులు సెలవు తీసుకుందిట! మేష్టార్ని నన్నూ ఇంట్లో వదిలేసి, ఆమె సభకెలా వెళ్తుందో చూద్దామని నా ఉద్దేశ్యం! పాపం చాలాసేపు ఆలోచించింది ఎటూ తేల్చుకోలేక పోయినట్లుంది సడెన్‌గా, తల నొప్పిగా ఉందంటూ కొంతసేపు పడుకుని ఆరూ ఇరవై అయిదు అయ్యేసరికల్లా ఆ సభవాళ్ళకు ఫోన్ చేసేసింది తను రావడంలేదని మేష్టారికి లెక్కలమీదున్న పిచ్చి నీకు తెలిసిందేగా ఆవిడ పడిన యాతనని ఆయన కొంచెం కూడా పట్టించుకోలేదు పది లెక్కలూ పూర్తి చేసేదాకా ఆమె తల నొప్పి విషయం కూడా మరచిపోయారు పాపం, సుశీలమ్మగారు ముఖ్యమయిన ప్రోగ్రాం పోగొట్టుకుంది ఇప్పుడేనా ఒప్పుకుంటావా? ఆవిడలో చాలా మార్పు వచ్చిందని?"

నాకు చాలా ఆశ్చర్యం వేసింది సుశీలమ్మగారు హాజరుకాని మహిళాసభ మా వూళ్ళో అంతవరకు లేదనే చెప్పాలి! ఆవిడకు ఆ విషయంలో అంత పిచ్చి! అంత ముఖ్యమయిన కార్యక్రమాన్నే ఆవిడ రద్దు చేసుకునేలా చేసిన అక్కయ్యను అభినందించకుండా ఉండలేకపోయాను

ఇక్కడ నీకో అనుమానం రావచ్చు — 'ఇంతకూ ఆ మేష్టారికి ఓ ప్రత్యేకమయిన వ్యక్తిత్వం లేదా? ఇలాంటి సంఘటనలను ఆయన ఏ దృష్టితో చూస్తున్నారు?' అని నాకూ నవంగా అదే అనుమాన మొచ్చింది నిజం చెప్పాలంటే, అక్కయ్య వేసిన పథకంమీద నాకు నమ్మకం ఉన్నాగాని, నా మనసులో ఎన్నెన్నో పిచ్చి వూహలు వచ్చిపడేవి

అక్కయ్య అంత చనువుగా మసలడంచూసి, ఆయన అక్కయ్యను చులకనగా చూస్తారేమో! లేదా అక్కయ్యకు తెలియకుండానే, అక్కయ్య మీద ఏవో ఆశలు పెంచుకొని, సడెన్‌గా వోనాడు 'సరోజా నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను' అంటారేమో! అప్పుడు అక్కయ్య ఒప్పుకున్నా ఒప్పుకోపోయినా ముప్పొచ్చి పడుతుందేమో!

ఆ మరునాడు అక్కయ్య తెచ్చిన వార్త బట్టి, నా వూహాలు పూర్తిగా నిరాధారమైనవి కావని నన్ను నేనే అభినందించుకోవలసి వచ్చింది

ఆరోజు శనివారం అక్కయ్య కాలేజీనుండి ఒంటరిగా ఇంటికి వస్తోందిట వెనకాల స్కూటర్ మీద వస్తున్న మేష్టారు, అక్కయ్య దగ్గర ఆగారుట

"సాయంత్రం సుశీలకి రేడియో ప్రోగ్రాముంది ఇంట్లో ఉండదు నీతో నా స్వవిషయం కొంచెం మాట్లాడాలి! సాయంత్రం ఆరూ ఏడు గంటలమధ్య మా ఇంటికి రావడానికి వీలవుతుందా? ప్లీజ్! నాకోసం వీలు చేసుకోవిదా!" అన్నారుట అక్కయ్య సమాధానంకోసం చూడకుండానే, స్కూటర్ స్టార్టుచేసి వెళ్ళిపోయ్యారుట.

పాఠంనేర్పిన పాఠం

'వెళ్ళకపోతే మేష్టారికి కోపం వస్తుందేమో?— వెళ్తే ఏం జరుగుతుందో?' అక్కయ్యకు ఒక వైపు భయం—మరో వైపు ఆతురత!

అక్కయ్య మనసులో ఒకే ఆవేదనగాఉన్నా, కథ క్లైమేక్సుకి వస్తోందని నా మనసులో ఒకే సంతోషం!

అక్కయ్యలోఉన్న అసలైన ఆడదానితనం ఆ రోజున బయటపడింది "నాతో చెప్పుకునే స్వవిషయం ఆయన కేమి ఉంటుందే! కొంప తీసి నా చనువుని ఆయన చులకనగా అర్థం చేసుకోడం లేదుకదా?" అంది వోసారి

"పాపం ఆవిణ్ణి ఒద పుగో పెట్టుకునే సాహసం లేదు ఆయన్లో! ఆడతో నానాయాతనా అనుభవిస్తూ ఉంటారు ఒదేదో వివరించుకుందామనే నన్ను రమ్మని ఉంటారు" అంది మరోసారి

సాయంత్రం ఆరు గంటలయే లోపున నేననుభవించిన సస్పెన్సు మీకు చెప్పనక్కరలేదనుకుంటాను నా సంగతి ఎలా ఉన్నా అక్కయ్య విషయం ఆలోచించండి! నాకు ఒక్క నిముషం కూడా తీరిక లేకుండా తన ఆలోచనల్ని చెప్పుకుపోయేది మేష్టారిమీద వో నిముషంలో జాలి! ఆవిడకు ఎందుకు అంత లోకువయిపోవాలంటూ మరో నిముషంలో కోపం!

ఎలాగైతేనేం సాయంత్రం ఆరు గంటలు కావచ్చింది మేష్టారు ఏం చెప్తారో, ఏం చేస్తారో అని మా ఇద్దరికీ ఒకే తొందర! ఎందుకైనా మంచిదని, ఆ గంటసేపూ నేను ఎక్కడికీ వెళ్ళకుండా నా రూమ్‌లోనే ఉంటానని ఒప్పుకున్నాను అక్కయ్యను పుస్తకాలు తీసుకుని మరీ వెళ్ళమన్నాను అక్కయ్య మెల్లిగా మేష్టారింటికి వెళ్ళింది

ప్రతి అయిదు నిముషాలకీ నేనా ఇంటివైపు చూస్తూనే ఉన్నాను ఆ గంటసేపూ వో యుగంలా గడిచింది కైము ఏడుదాటి పోయింది. అక్కయ్య మాత్రం ఇంకా బయటకు రాలేదు. ఆకాశంలో మేఘాలు అలుముకున్నాయి

వీధి దీపం కాంతిలో మసగ్గా కనిపిస్తోంది మేష్టారి ఇల్లు మరికొంచెం సేపటికి చిన్నచిన్న తుంపర్లు కూడా పడటం ప్రారంభించాయి.

నే నొకటే కంగారు పడిపోతున్నాను!

ఆ ఇంటి వైపే చూస్తూ కూర్చున్నాను!!

మరో కొంతసేపటికి ఒక టేక్సీ వాళ్ళ ఇంటి ముందు ఆగింది ఇద్దరు వ్యక్తులు ఇంట్లోకి వెళ్ళడం కనిపించింది అందులో ఒకవ్యక్తి 'సుశీలమ్మ' గారని మాత్రం తెలుసుకో గలిగాను ప్రక్కనున్న మగాయన ఎవరో ఆ మసక వెలుగులో తెలియలేదు!

మరి రెండు నిముషాల్లో అక్కయ్య ఆ ఇంటి బయటకు రావడం కనిపించింది. "హమ్మయ్య!" అంటూ ఒక్క నిట్టూర్పు విడిచాను

ఇంటికి వచ్చిన అక్కయ్య ఎన్నో విశేషాలు చెప్తుందనుకున్నాను పుస్తకాల విసుగ్గా టేబుల్ మీద పడేసి, నిలసంగా మంచం మీద వాలింది. నేను ప్రక్కనే కూర్చున్నాను "చాలా పొరపాటు జరిగింది సరసీ! నీ కెలా చెప్తేనో అర్థం కావటం లేదు ఇప్పుడింత కంటె నన్నేమీ అడగకు!" అంటూ ... దుకుంది మౌనంగా ... అని ... ఆ రాత్రంతా నిద్రలో ... !

మరునాడు ప్రొద్దున్న సావకాశంగా, జరిగిన సంగతంతా చెప్పింది అక్కయ్య! చెప్పడం మొదలెడుతూనే కొంచెం ఆవేశంలో మాట్లాడింది

'సంసారం' అనే పదానికి సరియైన అర్థం నేనిన్నాళ్ళూ వూహించుకోలేకపోయాను సరసీ! భార్యా భర్తల మధ్య ఉండే బంధం, నే ననుకున్నంత తేలికైనది కాదు ఈ విషయంలో నాకంటె నువ్వే బాగా ఆలోచించ గలిగావు త్యాగాలు, క్షమాపణలు, వాగ్దానాలు ... ఉంటాయి

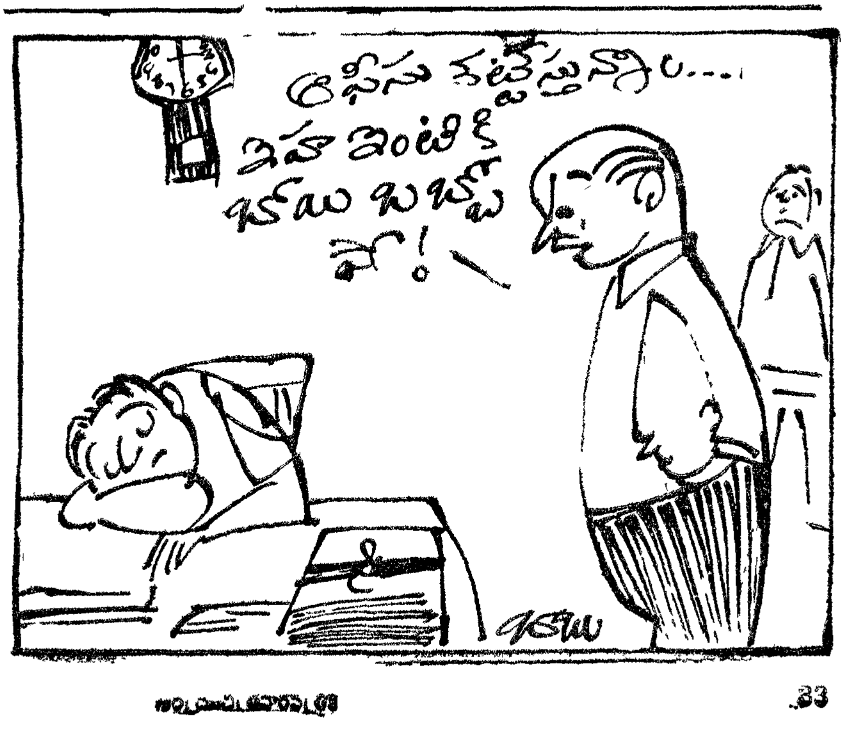

ఆ అందం వెనుక. పెళ్లి కాక పెళ్లలా అవన్నీ నాన కళ్లకి కనుపించవు ఇన్నాళ్లుగా పరిచయం ఉన్నా, మేస్టారి నిజస్వరూపం తెలుసుకోలేక పోయాను !''

''ఈ సోదంతా నా కెందుకు, దయచేసి జరిగిన సంగతి చెప్పవే !'' అంటూ అక్కయ్యను అపు చేశాను.

నాపై దయచూపింది అక్కయ్య జరిగిన సంగతి చెప్పింది

''నేను వెళ్లే సరికి మేస్టారిల్లు సైలెంట్‌గా ఉంది. సగం తెరిచి ఉన్నా పోలు తలుపుతోసి, లోపలకు చూశాను ఎవ్వరూ కనిపించలేదు మేడ పైనుండి సన్నగా వాయులీనం మీద పాట వినిపిస్తోంది. మేస్టారే అయి ఉంటారని మెల్లిగా మేడమీదకు వెళ్లాను మేడపైనున్నది మేస్టారు కాదు. ఆయన చెల్లెలు 'సులోచన' గారు ఆవిణ్ని నే నింతకు ముందు రెండు మూడు సార్లు ఆ ఇంట్లోనే చూశాను ఎక్కువ పరిచయంలేదు. ఆవిడ నా వైపు చూసేసరికి గుమ్మెత్తిపోయి అప్రయత్నంగానే 'నమస్కారమండీ' అన్నాను పాట ఆపి, చిన్నగా నవ్వుతూ, 'రా సరోజా ! కూర్చో !' అంటూ ఆహ్వానించారు మెల్లిగా వెళ్లి ఆవిడ ఎదురుగా కూర్చున్నాను

'అన్నయ్య ఇప్పుడే అలా బయటకు వెళ్లాడు ఓ గంటలో వస్తానన్నాడు అంతవరకు మనం మాట్లాడుకుంటూ ఉందాం కూర్చో !' అంటూ లేచి వాయులీనాన్ని ప్రక్క గదిలో పెట్టేసి వచ్చారు ''

అక్కయ్య పై రెండు ముక్కలూ చెప్పేదాకా గాని నా మనసు కుదుట బడలేదు మరే ప్రమాదమూ జరగలేనందుకు సంతోషించాను అక్కయ్య చెప్పిన తరువాతి విషయాలన్నీ మీకు సంక్షిప్తంగా చెప్పేస్తే ఈ కథ పూర్తయినట్టే!

ఆ ముందు రోజు రాత్రి మేస్టారింటికి ట్యూషన్‌కి వెళ్లినప్పుడు అక్కయ్య తన పుస్తకాలతో బాటు తను రాసుకున్న ఎక్సర్‌సైజ్ పుస్తకం కూడా పొరపాటుగా తీసుకు పోయింది అవతల సుశీలమ్మ గారి విషయమే ఆలోచిస్తున్న తను, ఆ పుస్తకం మాట మరచి పోయి, మేస్టారి దగ్గర వదిలేసిన కొన్ని పుస్తకాల్లో ఆ పుస్తకం ఉండి పోయిందని తెలుసుకో లేక పోయింది. మరునాడు ప్రొద్దున్నే అక్కయ్య ట్యూషన్‌కి వెళ్లలేదు అంచేత ఆ సాయంత్రం వరకూ గూడా ఆ పుస్తకం మాట తనకు గుర్తు రావేలేదు. అక్కయ్య పుస్తకం సుందర మూర్తి గారి కంట బడింది. విషయాలు బాగా అర్థం చేసుకున్నారు. ఆయన పాత జీవితాన్ని అక్కయ్యకు తెలియపరచడం అవసర మనుకున్నారు

ఆయన జీవితం గురించి ఆయనే చెప్పుకోడం ఇష్టంలేక, వూళ్లోనే ఉంటున్న ఆయన చెల్లెల్ని తీసుకువచ్చారు ఆ పని పూర్తి చేయడానికి

ఆమె చెప్పినవి అలాగే ఈ క్రింద వ్రాస్తున్నాను—

''అన్నయ్యది అదోరకమైన జీవితం సరోజా ! ప్రతి చిన్న విషయాన్నీ సీరియస్‌గా ఆలోచించడం అన్నయ్యకు అలవాటు ! తన పెళ్లి విషయంలో కూడా అన్నయ్య చాలా కోరికలు పెట్టుకున్నారు తన కాలేజి దశలో ఇద్దరమ్మాయిలు అన్నయ్యను ప్రేమించారు. అన్నయ్య ఇద్దర్నీ నిరాకరించాడు చిన్నప్పటి నుండే అన్నయ్యకు సహోధ్యాయినిగా

పాఠం నేర్పిన పాఠం

ఉండి, యూనివర్సిటీలో కూడా తనతో చదువుకున్న మామయ్యగారి అమ్మాయి ''విమల'' నే వివాహమాడాలనుకున్నాడు అన్నయ్య నిర్ణయం అందరికీ ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది ఆస్తి అంతస్తుల్లో మామయ్యగారి కుటుంబం మాకుటుంబంతో ఏ మాత్రం సరిపోదు పైగా, విమల వదిన అస్సలు అందంగా ఉండదు చిన్నప్పుడు జరిగిన ప్రమాదం వల్ల ఎడమచేతి రెండు వేళ్లు ఉండేవి కావు. అందుకని అన్నయ్య నిర్ణయాన్ని నాన్నగారు ఏ మాత్రమూ అనుమతించలేదు ఇంకో విషయం చెప్పడం మరిచాను అన్నేళ్లుగా ఇద్దరూ కలిపి చదువుకున్నా, ఆ ఇద్దరి మధ్యా ఏ ప్రేమ విషయాలు రాలేదు. అందుకనే అన్నయ్య చేసుకున్న నిర్ణయం విమల కు కూడా కొంచెం ఆశ్చర్యం కలిగించింది విమల వదిన చాలా తెలివైన పిల్ల ! అందచందాల్లో తను అన్నయ్యకు ఏ మాత్రమూ సరిపోదని తెలుసుకుంది

అన్నయ్య తన నిర్ణయాన్ని తెలియపరుస్తూ 'మన చదువు ఎలాగా పూర్తయిపోయింది ఎక్కడున్నా మన బ్రతుకు మనం బ్రతక గలం ఎవరికీ చెప్పకుండా పోదాం పద !' అన్నాడుట

> పెద్ద మనిషి : ఏమే ! గొల్ల ! రోజు రోజుకి పాలు చాలా పలచగా వున్నాయి.
>
> గొల్ల : నాకేటి సెయ్యమంటారు బాబు. గేదె ఎక్కువ నీళ్లు తాగేస్తున్నది.
>
> సాంబమూర్తి (సోంపేట)

అందుకు సమాధానంగా, 'వద్దు బావా, వద్దు! పెద్దలకు ఎదురు తిరిగి, నలుగురి చేతా అసహ్యించుకోబడి మనం సాధించేదేముంది ? ఎంతో అదృష్టవంతుడివి ! బాగా డబ్బున్న కుటుంబంలో పుట్టావు! దేనికీ లోటులేదు మనిద్దరం ఎక్కడికైనా పోతే, అందరూ ఎన్నెంతలా ఆడిపోసుకుంటారో వూహించలేవా ? 'ఆ కురూపి మా వాణ్ని వంచించేసింది' అంటారు అలాంటి అపవాదులన్నీ నే భరించలేను బావా ! నీతో జీవితం గడిపే అదృష్టానికి నేను నోచుకొన్నట్లయితే, ఆస్తి అంతస్తుల్లో కాక పోయినా, కనీసం అందంలో నైనా నీతో సమంగా ఉండగలిగేదాన్ని ! ఈ యవ్వనంలో, నా లోని ఈ లోపం నీకంత లెక్కగా కనుపించక పోవచ్చు ! కొన్నాళ్ల తరువాత రోజులెలాగుంటాయో ! నన్ను క్షమించు బావ ! నీ నిర్ణయం మార్చుకో ! మావయ్య మాట కాదనకు ! అంటూ బ్రతిమాలిందట ఆమె నిర్ణయాన్ని మార్చలేకపోయా డన్నయ్య ! జీవితంలో పెద్ద దెబ్బ తిన్నట్లయింది తన వివాహం విషయం తానేమీ నిర్ణయించ దలుచుకోలేదు ఆస్తి పాస్తుల్లోనూ, అంద చందాల్లోనూ, అన్నయ్యకు సరితూగే ఒక సంబంధం కుదిర్చారు. 'సుశీల'తో అన్నయ్య పెళ్లయిపోయింది.

అనుక్షణం వాళ్లిద్దరి మధ్యా ఎంతో అగాధం కనుపించేది. వదిన గొప్పింటి కలవారి బిడ్డ ! ప్రతి విషయంలోనూ, తను అంతవాళ్ల అమ్మాయినేన అహంభావం ! మెట్రిక్ పరీక్షకు కట్టిందన్నారు పెళ్లి జరగబోయే ముందు ! డబ్బున్న వాళ్ల చదువే ఒద్దైనాను! ఎదుటి వ్యక్తి విలువను కూడా తెలుసుకోలేని అజ్ఞానం. ఆధునిక నాగరికతయందు చెప్పలేని వ్యామోహం ! పది రోజులు తిరగకుండానే అన్నయ్యకు మొహం మొత్తేసింది ఆమెతో స్నేహం!

పెళ్లయిన పది రోజులకే అన్నయ్యకు ఈ వూళ్లో ఉద్యోగ మయింది ఆ యేడే నేను బి ఎస్ సి పూర్తి చేసి ఇంట్లో ఖాళీగా ఉన్నాను. తోడుగా ఉండడానికని, వాళ్లిద్దరితో పాటు, నన్ను కూడా ఈ వూరు పంపించారు రోజులు వెళ్తున్నా అన్నయ్య సంసారంలో ఏదో పెద్దలోపం కనుపించేది ప్రతి చిన్న విషయానికీ వదిన మీద మండి పడేవాడన్నయ్య ! వాళ్లిద్దరి మధ్యా మసలడం ఎంతో సిగ్గుగా ఉండేది నాకు !

మేమీ వూరు వచ్చిన నెల్లాళ్లకి విమల వదిన మా ఇంటికి వచ్చింది బరోడా, స్త్రీల కళాశాలలో తనకు ఉద్యోగం వచ్చిందట వెళ్లే ముందు అన్నయ్యను చూసి వెళ్దామని ఈ వూరు వచ్చింది. రెండు రోజులు మాతో గడిపిందో లేదో విషయాలన్నీ బాగా అర్థం చేసుకుంది తనకు ఉద్యోగం దొరికిన సంతోషంతో అన్నయ్య కొక రికార్డ్ ప్లేయర్‌నీ, వేళాకోళంగా ఓ కీ బొమ్మనీ కానుకగా ఇచ్చింది

రైలెక్కుతూ అన్నయ్య చేతిలో ఓ ఉత్తరం మాత్రం ఉంచింది

అందులో ఇలా రాసి ఉంది— 'చాలా అదృష్టవంతుడివి బావా నువ్వు ! జీవితంలో ఏవేవో సాధించాలని పెద్దగా వూహించుకునే వాడివిగా ! సాధించడానికొక చక్కని మార్గం చూపించాడు భగవంతుడు నన్ను వివాహమాడితే నీ జీవితం ఎలాగో ఉండునని వూహించుకుంటూ, నీ సంసారాన్ని నీవే పాడు చేసుకుంటున్నావు ఆమెను అసహ్యించుకోడమే నేర్చుకున్నావు గాని, ప్రేమించడం అస్సలు నేర్చుకోలేదు నువ్వు ! ఎన్నాళ్లని రోజులిలా వెళ్లనిస్తావు ? నీవు సాధించలేని దేదీ లేదు ఆమెకు బాగా చదువు చెప్పుకో ! 'సుశీల' కూడా ఆడదే బావా ! ఆమెకూ అభిమానం ఉంది నీవు ఆమెను అసహ్యించుకుంటే ఆమె నిన్ను అసహ్యించుకుంటుంది ఆమెపై నీవు కక్ష పెట్టుకుంటే, ఆమె నీపై అదే పెంచుకుంటుంది దీనివలన మీరిద్దరూ సాధించేదేమీ లేదు ! బాగా చదువుకున్నవాడివి నువ్వు ! మిడిమిడి జ్ఞానంతో ఏమీ తెలియని అబల ఆమె ! ఆమెకనుగుణంగా నీ కోరికలు మార్చుకునే శక్తి నీలో ఉంది అదే శక్తి ఆమెలో లేదు ! జీవితంలో సుఖం చూడడానికి ఈ మాత్రం త్యాగం చేయవలసి ఉంటుంది నువ్వు ! కోపం అంటే ఎరగనివాడివి ఇలా మారిపోయా వెందుకు బావా ! దేన్నైనా సాధించడానికి ఓర్పు కావాలి! తెలివి నుపయోగించి నీ సంసారాన్ని సరిదిద్దుకో ! తిరిగి రెండేళ్ల తర్వాత మీ ఇంటికి వస్తాను అప్పటి సుశీల ఇప్పటి సుశీలకంటె వేయిరెట్లు మెరుగుగా కనుపించాలి ! ఆమె ఆనందం కోసం నీ జీవితం మెప్పించడం కూడా ఒక పెద్ద ఆదర్శమే నని నీకు అనిపించడం

లేదా ! వివాహమును వేరొగుదిద్దడమే, నీవు నా కిచ్చే
శుభాశీస్సులని తలుస్తూ,
శుభాకాంక్షలతో, నీ 'విమల'

ఆమె ఉత్తరం అన్నయ్యలో చాలా మార్పు తెప్పించింది! మెల్లిమెల్లిగా తనను తానే సరిదిద్దుకున్నాడన్నయ్య! వదిన మీద ప్రత్యేక మైన శ్రద్ధ తీసుకొన్నాడు బుజ్జగిస్తూ పాఠాలు చెప్పేవాడు ఆమె కావాలనుకున్నవన్నీ జరిపించేవాడు ఒకొక్కప్పుడు వదిన అన్నయ్య ఓర్పును పరీక్షించేది తట్టుకున్నాడన్నయ్య! ఆరు నెలలు తిరక్కుండానే వదినలో చాలా మార్పు కనుపించింది అన్నయ్య తన పనుల్లో ఆమె సహాయం అర్థించేవాడు తనకూడా గానసభలకు గానకచేరీలకు తీసుకు వెళ్ళేవాడు వీలయినప్పుడల్లా వదినను కాలేజీకి రమ్మనేవాడు నా సహాయం కూడా తీసుకొని, మెట్రిక్ పరీక్ష, కొన్ని హిందీ పరీక్షలు పూర్తి చేయించాడు

తరువాత సంవత్సరంలోనే నాకు అన్నయ్య స్నేహితుడు లోకాయనతో వివాహం జరిగింది, నేను కూడా ఈ వూరు కాపురం వచ్చేశాను మరచిపోయిన సంగీతం అంతా సాధకం చేసుకుంది వదిన మరో ఏడాది తిరగకుండానే, 'మహిళా మండలి'లో ఓ ప్రత్యేక స్థానం ఏర్పరచుకో గలిగింది 'వదిన చదవని పుస్తకాలు లేవు, హాజరవని సభలు లేవు' అనేంత నిర్విరామంగా తయారయింది వదిన పుట్టుకతోనే కలవారి పిల్ల అవడం వల్ల, ఉన్నత స్థాయి మనుషుల మధ్య సక్రమంగా ప్రవర్తించడం కష్టం లేకుండానే నేర్చుకో గలిగింది

వదినలో అంత మార్పు వచ్చినందుకు అన్నయ్య సంతోషించాడు అయినా వదిన యందు నిజమైన ప్రేమ పెంచుకోలేకపోయాడు తను ఎంత సరిపుచ్చుకున్నా, తన మనస్తత్వానికీ, వదిన మనస్తత్వానికీ అప్పుడప్పుడు తేడా కనుపిస్తూనే ఉండేది రెండేళ్ళ తర్వాత విమల వచ్చేసరికి, వదినలో మార్పు కల్పించాలని పట్టుదలతోనే అంతవరకు వదినమీద శ్రద్ధ తీసుకున్నాడని చెప్పాలి! అన్నయ్యను మెప్పించే శక్తి తనలో లేకపోయిందని వదిన కూడా అప్పుడప్పుడూ బాధ పడుతూ ఉండేది

ఎలాగయితేనేం, రెండేళ్ళు గడిచాయి విమల బరోడా నుండి నేరుగా ఈ వూరు వచ్చి, ఇక్కడి నుండి వాళ్ళ వూరు వెళ్తున్నట్టు ఉత్తరం వ్రాసింది రిసీవ్ చేసుకుందామని నలుగురం స్టేషనుకు వెళ్ళాం బొంబాయి ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో విమల రాలేదు తరువాత తెలిసింది బరోడాలోనే ఏదో టాక్సీ ప్రమాదంలో చిక్కుకుని ప్రాణాలు కోల్పోయిందని

అన్నయ్య మనసు పాడయింది ఆ విచారంలో, అనవసరంగా వదినను రెండు మూడుసార్లు తిట్టాడు తనకు ఈ పెళ్ళి జరగక పోతే, విమలకు ఈ ప్రమాదం జరిగేది కాదన్నాడు నాలుగైదు రోజులు వదినంటే చిరాకుగా ప్రవర్తించాడు విమల రాసిన ఉత్తరం వదినపైన విసిరి కొట్టాడు ఓ సందర్భంలో! వదిన అర్థం చేసుకో గలిగింది తను విమలకు సరి తూగలేనని అన్నయ్య ప్రవర్తన చూసి బెంగ పెట్టుకుంది అన్నయ్యను ఆకర్షించలేని తన జీవితం వ్యర్థమనుకొని, ఆ విషయాన్ని అన్నయ్యకు ఓ ఉత్తరంలో వ్రాసిపెట్టి ఆత్మహత్య చేసుకుందుకు ప్రయత్నించింది. విషయం తెలియకుండానే ఆ ఉత్తరం నా కంట బడింది. అన్నయ్యకు చూపించి మందలించాను విమల రాసిన ఉత్తరం యొక్క లక్ష్యాన్నే తను మరచిపోతున్నాడని అన్నయ్యకు జ్ఞాపకం చేశాను వదిన ఉత్తరాన్ని చూసుకుని సిగ్గుపడిపోయాడన్నయ్య అది అన్నయ్య జీవితంలో మూడవ పరిణామం ఆ నాటి నుండే అన్నయ్య జీవిత లక్ష్యం ఒక్కటే— వదినను ఎప్పుడూ సంతోషంగా ఉంచడం!

ఈ విధంగా అన్నయ్య సంసారం ఎన్నో ఒడిదుడుకుల ననుభవించింది ఇప్పుడు వాళ్ళిద్దరి మధ్యా ఏ గోడలూ అడ్డంలేవు ఇద్దర్లో ఎవళ్ళెలా ప్రవర్తించినా ఒకళ్ళ నొకళ్ళు అనుమానించుకోరు

విమలను మాత్రం అన్నయ్య మరవలేదు ఆమె గుర్తుకు వచ్చినప్పుడు అదేపనిగా ఏవేవో ఆలోచిస్తాడు కాలేజీలో ఉన్నప్పుడు విశ్రాంతి సమయాల్లో ఆ కీబొమ్మతో ఆడుకుంటాడు— ఈ రెండూ అన్నయ్యకు, హాబీలుగా తయారయ్యాయి వదిన వీటికి అలవాటు పడింది అన్నయ్యకు మరో హాబీ ఉంది అది ఈ మధ్యనే ప్రారంభించాడు — ఎవళ్ళెలాంటి సహాయం అడిగినా కాదనకుండా చేయడం!

అన్నయ్యలో ఏదో ప్రత్యేకత ఉందని నీవు తెలుసుకున్నావు సంతోషమే కాని ఇవేవీ తెలియక, పాపం, పది రోజుల నుండి శ్రమపడ్డావు ఇప్పటికైనా ఆ పుస్తకం అన్నయ్య కంట బడడం నయమే అయ్యింది జరిగిందానికి మనసు పాడు చేసుకోకు చిన్న పిల్లవు ఈ విషయాన్ని తేలిగ్గా తీసుకో! నీ నీ ప్రయత్నంలో ఉన్నట్లు వదినకు ఇప్పటికే తెలియదు కాని, ఈ మధ్య నీ ప్రవర్తనలో క్రొత్తదనం వదినకు మాత్రం కనుపించి, ఆ విషయం అన్నయ్యతో అందిట అయినా, ఆ విషయాల్ని నీ వనుకున్నంతగా వదిన కూడా లెక్క చేయలేదు ఒకరోజో పెళ్ళి చేసుకున్నాక నీకే అర్థమవుతుంది!"

అదంతా విన్న అక్కయ్య సిగ్గుపడిపోయిందట వీధిలో టేక్సీ ఆగిన శబ్దమయేసరికి, ఇద్దరూ వీధి వైపు చూశారుట సుందరమూర్తి గారు, సుశీలమ్మగారు కలిసి వస్తున్నారుట అక్కయ్య మనసు కొంచెం తేలిక పరచడానికి, ఆయనే స్వయంగా ఆవిణ్ని తీసుకువస్తున్నారని సులోచన గారు అక్కయ్యతో అన్నారుట ఇక అక్కడ ఒక్క క్షణం కూడా ఉండడానికి మనస్కరించక, తప్పించుకొని అక్కయ్య వచ్చేసిందిట!

ఇదీ అక్కయ్య కథ! ఇప్పుడక్కయ్య ఓ ముద్దుల బిడ్డడికి తల్లి! ఆ రోజుల్ని జ్ఞాపకం తెచ్చుకుంటూ అప్పుడప్పుడు తమాషాగా ఉత్తరాలు రాస్తూంటుంది ఈ కథంతా మీకు చెప్పడానికి అనుమతి ఇచ్చిందంటే, తనకూ బావకూ మధ్య ఎంత సన్నిహిత సంబంధం ఏర్పడిందో మీరే ఆలోచించుకోగలరు! మీలో ఎవరికోసం ముఖ్యంగా ఈ కథ వ్రాశానో, వారికి మరొక చిన్న మాట ఇప్పుడు నాకు అక్కయ్య ఇచ్చే సలహా అల్లా ఒక్కటే— 'చప్పున పెళ్ళిచేసుకుని సంసారంలో ఉన్న తమాషాను అనుభవించవే!' అని. ★

సలహా
క్షీణించిన ఆనందం, బలం, శక్తిని తిరిగి యిచ్చేందుకు ఆహ్లాదకరమైనది నరాల బలంకు పైపూతకు వాడే తైలం. 1 సీసా రు 11-50 స్పెషల్ రకం అర్జంటు గుణంకు రు 27/-
ఎడ్వాన్సు పంపుతూ జవాబుకు కవరు పంపాలి.
డాక్టర్ రత్నం సన్స్,
Sex Specialists (Estd 1904)
అజంపురామార్కెట్ వద్ద, మలకపేట బిల్డింగ్స్
హైదరాబాద్–24 (ఆంధ్రప్రదేశ్)

తెల్ల వెంట్రుకలను పోగొట్టును
వెంట్రుకలకు రంగుకాదు. ఆయుర్వేదము ప్రకారము అనేక భారతీయ మూలికలచే తయారుచేయబడిన "శ్యామ్ కాంతి" తెల్ల వెంట్రుకలను శాశ్వతముగ వాటి సాధారణ నలుపురంగునకు మార్చుటలో అసాధారణ శక్తి కలిగియున్నది వెల రూ 10/-
Shyam Ayurved Bhawan,
No 114, P O KatriSarai (Gaya)

ఛాతీ మరియు గొంతుగ నొప్పికి
పెప్స్‌ను
మీరు తీసుకోండి
పెప్స్‌ను చప్పరించి, నొప్పిని నివారించే చర్యను జరుపునట్టి అందలి శమనకరమైన ఆవిరులను పొందండి అవి గొంతుగ నొప్పి, బ్రోంకైటిస్ దగ్గు మరియు జలుబును గలిగించే క్రిములను చంపుటకు సహాయపడును పెప్స్ త్వరగా నివారణను గలిగించును.

ఇందులో హానికరమైన ఓషధులు లేవు.
పిల్లలకు సురక్షితంగా ఇవ్వవచ్చును
బ్రోంకైటిస్,
గొంతుగ నొప్పి,
పడిశెము,
అధిక కఫము,
జలుబులు
మరియు దగ్గులను
త్వరగానివారించును
మందుల వ్యాపారులందరివద్ద అమ్మబడుచున్నవి.
ఫి.ఇ పుల్‌ఫోర్డ్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.
డిస్ట్రిబ్యూటర్లు . ఆంధ్రప్రదేశ్ . మిస్సర్స్ వినోద్ & కం, పి ఒ బాక్సు 148 హైదరాబాద్–12